

el mussol

Número 1 - Tardor 2003

www.adn-andorra.org

Actualitat de l'Associació per a la Defensa de la Natura (ADN)

Teniu a les mans el primer número d'*El Mussol*, el nou butlletí trimestral de l'Associació per a la Defensa de la Natura (ADN), que neix amb la voluntat de donar a conèixer les activitats que es promouen des de l'associació. El butlletí inclou una part central, que recull les accions més destacades de l'ADN (conservació, recerca, sensibilització, sostenibilitat...), un espai de participació ciutadana i una agenda d'activitats. Esperem que aquesta publicació faciliti la comunicació entre els ciutadans d'Andorra preocupats pel medi ambient, i contribueixi, d'aquesta manera, a fer possible un desenvolupament harmònic amb l'entorn.

NOTÍCIES

Preocupats pel creixement descontrolat d'Andorra, proposem que la classe política utilitzi el document "120 propostes per una Andorra sostenible" per elaborar els programes electorals

Aquest document és un dels resultats més importants de la campanya "Per una Andorra sostenible, ara!", promoguda per l'ADN i el col·lectiu P3M, i basada en el Manifest pel desenvolupament sostenible d'Andorra. La campanya es va tancar el passat 22 de juliol amb la presentació al Síndic General, Francesc Areny, de les 1.655 signatures i el segell de les 11 entitats que s'hi van adherir. El

Síndic es va comprometre a trame-re-ho al Consell General perquè fos debatut.

"120 propostes per una Andorra sostenible" planteja idees concretes per avançar cap al desenvolupament sostenible a Andorra, agrupades en 10 àmbits temàtics que van des de l'ordenació del territori fins a la participació pública en matèria ambiental, amb

temes com el transport, els residus, la biodiversitat o l'energia. Podeu consultar el document íntegre a la web de la campanya (www.andorrasostenible.org).

Davant de la celebració d'eleccions parroquials el proper 14 de desembre, des de l'ADN creiem que les diferents formacions polítiques que s'hi presenten haurien de tenir present aquest document, i incorporar el màxim nombre possible de propostes dins dels seus programes electorals. Si la classe política no adopta mesures urgents i dràstiques per canviar el rumb actual del nostre país, difícilment podrem dir que ens dirigim cap un autèntic desenvolupament sostenible, en el qual els aspectes socials i ecològics tinguin el mateix pes que els econòmics.

**per una
Andorra
sostenible
Ara!**

Voleu llegir *El Mussol*?

Per aconseguir el número 2 d'*El Mussol*, teniu diverses opcions:

- Enviar la vostra adreça postal al nostre apartat de correus, o a adn@andorra.ad, i us el trametem de franc
- Descarregar-lo de la web de l'ADN (www.adn-andorra.org) en format PDF
- Llegir-lo en biblioteques públiques, consultes mèdiques, llars de jubilats, establiments comercials adherits, etc.

Consolidem el Projecte Rius a Andorra per celebrar l'Any Internacional de l'Aigua

L'any 2003 ha estat declarat per les Nacions Unides l'Any Internacional de l'Aigua Dolça (AIAD). Davant d'aquesta efemèride, vam presentar un paquet de propostes a la Comissió nacional andorrana creada per coordinar les activitats vinculades a l'AIAD, entre les quals la més important és la consolidació del Projecte Rius a Andorra. Es tracta d'un projecte d'educació ambiental nascut a Catalunya de la mà de l'Associació Hàbitats, i implantat a Andorra per l'ADN l'any 2002. El seu objectiu princi-

fessors de diverses escoles, dels avis de la Casa Pairal d'Andorra la Vella, i del personal de diferents comuns, casals d'estiu i del Centre d'Interpretació de la Natura de la Vall d'Ordino. També hem adaptat el material elaborat a Catalunya a les característiques dels nostres rius.

Els primers resultats del projecte es van fer públics durant el mes de maig, amb la presentació de l'informe sobre el mostreig de primavera, i properament es presentarà l'informe de tardor.

Malauradament, els resultats mostren que els nostres rius estan molt degradats, i per tant caldrà continuar treballant intensament per mirar de corregir aquesta situació.

Anem a la muntanya per reivindicar una aturada en les ampliacions de pistes d'esquí

Aquest estiu hem organitzat, conjuntament amb altres entitats ecologistes, dues excursions reivindicatives per demanar que no s'ampliïn les estacions d'esquí existents. Aquesta era una de les demandes de la campanya "Per una Andorra sostenible, ara!". L'expansió de l'esquí alpí provoca grans moviments de terres que degraden enormement el paisatge, contamina els cursos d'aigua, altera el règim natural dels estanys que s'utilitzen per produir neu artificial i origina molèsties a la fauna i flora d'alta muntanya.

La primera sortida va tenir lloc el 13 de juliol sota el lema "No al mal ús de Montmalús", i va aplegar una trentena de persones que van pujar al pic de Montmalús (Encamp), on corren rumors d'ampliacions de l'estació de Grau Roig. Les extenses mollereres i patamolls que envolten l'estany de Montmalús són un hàbitat molt fràgil d'espècies de plantes molt rares als Pirineus, i la fauna d'aquesta zona inclou espècies amenaçades a Andorra, com la perdiu blanca.

D'altra banda, el 31 d'agost es va organitzar una trobada amb l'associació ecologista del Pallars Sobirà *Lo Pi Negre*, per pujar al pic dels Llacs (la Massana). Els prop de 50 participants van reivindicar la conservació de dos dels espais naturals més valuosos dels Pirineus: la vall de Setúria, a Andorra, i la vall de Tor, a Catalunya. Tots dos es troben amenaçats pels projectes de l'estació d'esquí de Pal-Arinsal. La diada va acabar amb un dinar popular i música tradicional amb acordions del Pirineu.

*Inspecció del Projecte Rius feta amb gent de la Casa Pairal d'Andorra la Vella (vall d'Incles, juny de 2003).
Foto: Jordi Nicolau / ADN.*

pal és la sensibilització ciutadana sobre la conservació i millora dels rius. Això s'aconsegueix mitjançant unes inspeccions del riu, en les quals grups de voluntaris seleccionen un tram de riu concret i l'analitzen amb una metodologia senzilla, dues vegades l'any, per valorar el seu estat. El Projecte Rius a Andorra compta amb el patrocini de la Comissió nacional andorrana per l'Any Internacional de l'Aigua Dolça.

Durant aquest any 2003 s'han dut a terme nombrosos contactes per tal de consolidar aquest projecte al nostre país. S'ha buscat la implicació dels socis de l'ADN, dels pro-

*L'excursió va servir per reivindicar la necessitat de fer un bon ús de Montmalús.
Foto: Arxiu ADN.*

BREUS

Preparem al·legacions als plans d'urbanisme

Actualment estan en fase d'exposició pública els plans d'ordenació i urbanisme parroquials, que defineixen el futur de cada una de les parròquies d'Andorra en un horitzó de 20 anys. Atesa la seva enorme

*L'actual ritme de creixement de la superfície urbanitzada d'Andorra és insostenible (carretera d'Engolasters).
Foto: Josep Argelich.*

transcendència (estaran vigents durant sis anys), estem elaborant al·legacions particularitzades per a cada pla. Les propostes resultants es donaran a conèixer a mesura que es vagin entregant al comú corresponent.

Demanem al Govern que impulsi la Llei de conservació de la natura

En un comunicat emès el passat 13 d'agost, vam demanar al Govern que entre les seves prioritats per al proper exercici legislatiu tingués en compte l'entrada a tràmit parlamentari del projecte de Llei de conservació de la natura. Aquesta llei, que hauria d'incloure les mesures necessàries per protegir les espècies, hàbitats i paisatges que integren el patrimoni natural d'Andorra, és més urgent que mai, atesa la imminent aprovació de diversos plans o projectes que comportaran impactes enormes sobre el medi natural (plans d'urbanisme, pla viari, metro aeri...).

Tornen els Jocs Olímpics d'hivern

Les notícies aparegudes a la premsa sobre la possible presentació de la candidatura unitària del Pirineu com a seu dels Jocs Olímpics d'hivern, recolzada per alguns partits polítics del nostre país, demostren la distància que separa el discurs sostenibilista de la realitat d'una candidatura que, en cas de prosperar, podria multiplicar el col·lapse ambiental i social que ja pateix Andorra actualment. El Pirineu en general, i Andorra en particular, no es pot hipotecar amb nous macroprojectes que impliquin en la seva realització la pèrdua de

natural i cultural, ni noves reduccions en la qualitat de vida dels ciutadans

més patrimoni

El Campionat del món de trial deteriora el riu d'Auvinyà

El passat dia 30 de juliol vam adreçar una carta a la ministra d'Agricultura i Medi Ambient, al cònsol major de Sant Julià de Lòria, i al president de la Federació Motociclista Andorrana, denunciant que part del traçat del Campionat del món de trial dels dies 21 i 22 de juny es fes trancórrer pel llit del riu d'Auvinyà. Aquest riu és un dels més ben conservats d'Andorra, per la presència d'un bosc de ribera en molt bon estat, i d'una espècie de mamífer aquàtic en perill d'extinció, l'almesquera (*Galemys pyrenaicus*). Des de l'ADN intentarem que aquests fets no es repeteixin.

Presentem suggeriments al projecte de Llei de residus

Actualment s'està tramitant el projecte de Llei de residus, que quan estigui aprovat cobrirà un dels buits legals més preocupants d'Andorra en matèria ambiental. Hem participat en les diverses reunions convocades pel Departament de Medi Ambient del Govern, els mesos de juny i setembre d'enguany, i hem presentat suggeriments per millorar el text que se'ns va entregar inicialment. La major part d'aquestes propostes han estat acceptades, però ara caldrà seguir el tràmit parlamentari per veure quin text acaba aprovant finalment el Consell General.

El Comú de la Massana comença les obres del telecabina

Com a entitat membre de la Plataforma Antitecabina, l'ADN ha intentat evitar la construcció del nou telecabina entre la Massana i l'estació d'esquí de Pal. Aquest projecte, que en cap moment s'ha demostrat que sigui necessari pel desenvolupament de la parròquia, generarà diversos impactes ecològics i paisatgístics, així com importants molèsties als veïns afectats. Malgrat l'evident oposició popular, el comú de la Massana ha decidit anar pel dret i, després d'aconseguir que el Consell General declarés d'utilitat pública aquest projecte (sic), està duent a terme les obres necessàries per a la seva construcció..

Indicadors de gestió forestal sostenible per Andorra

Els dies 25 i 26 de setembre i 16 d'octubre, vam participar en un taller pluridisciplinari organitzat pel

*El telecabina de la Massana a Pal suposarà un nou impacte ecològic i paisatgístic que s'afegirà als que ja ha ocasionat l'estació d'esquí de Pal-Arinsal.
Foto: Alex Clamens.*

Comú d'Escaldes-Engordany amb l'objectiu d'elaborar uns indicadors de gestió forestal sostenible adaptats a Andorra. Amb aquests indicadors es pretén establir unes bases per certificar que la gestió forestal dels comuns satisfà les funcions ecològiques, socials i econòmiques que han de complir els boscos. ADN ha vetllat sobretot per la inclusió de criteris referents a la biodiversitat i el paisatge.

Curset de formació sobre papallones

Els dies 23 i 24 d'agost vam organitzar, conjuntament amb el Centre de Biodiversitat de l'IEA i el Departament de Medi Ambient del Govern, un curset de formació sobre l'estudi de les papallones, al qual van assistir 15 alumnes. L'objectiu era preparar el terreny per posar en marxa l'any 2004 una estació del programa BMS (*Butterfly Monitoring Scheme*), de seguiment de les poblacions d'aquests insectes.

Gonepteryx rhamni.
Foto: M. J. Dubourg-Savage.

Festival Mundial dels Ocells 2003

Els dies 4 i 5 d'octubre vam celebrar el Festival Mundial dels Ocells, una activitat coordinada a tota Europa per BirdLife International, amb la qual es pretén posar de relleu la màgia del món dels ocells, i la necessitat de conservar aquests animals. Malgrat el mal temps, es va instal·lar un punt d'observació al collet de Montaup (Canillo), i l'ornitòleg Jordi Dalmau va oferir una xerrada sobre les activitats de l'ADN relacionades amb els ocells.

L'ÒLIBA

Aquest espai està destinat a la participació ciutadana. Qualsevol persona que vulgui expressar una opinió, un consell o una denúncia d'un tema relacionat amb el medi ambient ens la pot enviar, anònimament o no. D'entre totes les propostes, farem una selecció que es publicarà en aquesta secció.

Tu també pots ajudar a fer una Andorra millor per viure.

Fes-te soci de l'ADN ara!

CONTACTA'NS!

ASSOCIACIÓ PER A LA DEFENSA DE LA NATURA (ADN)

Tel. +376 86 60 86
adn@andorra.ad
www.adn-andorra.org

Adreça postal:
Apartat de correus espanyols, núm. 96 - Andorra la Vella

Local social:
Avinguda de les Escoles, 14, 3r
Escaldes - Engordany
(obert als socis cada primer dimecres de mes, de 19 a 21 h)

AGENDA

Exposició "Rius per viure" Del 6 al 29 de novembre

Creada pel Grup de Defensa del Ter i adaptada a Andorra per l'ADN, en el marc de l'Any Internacional de l'Aigua Dolça. Al Centre de congressos i exposicions del Comú d'Andorra la Vella.

Excursió: Les molles del Siscaró (Canillo) 9 de novembre

En el marc de l'Any Internacional de l'Aigua Dolça. Sortida a les 9.30 h de la plaça Coprínceps d'Escaldes-Engordany.

Projecció del documental "Riverglass" 11 de novembre

En el marc de l'Any Internacional de l'Aigua Dolça. Sala d'actes del Comú d'Andorra la Vella, a les 20.00 h.

Anellament d'ocells Des de mitjan desembre

Posarem en funcionament la primera estació d'anellament d'ocells d'Andorra, amb el suport del Departament de Medi Ambient del Govern. Si hi esteu interessats, aviseu-nos a adn@andorra.ad.

Exposició "Trencalòs: una esperança per a la seva conservació" De l'1 al 31 de desembre

En el marc del Pla d'Actuacions per a la Conservació del Trencalòs (PACT). Al Centre de congressos i exposicions del Comú d'Andorra la Vella.